

РЕШЕНИЕ

№ 488

гр. София, 30.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Ваня Н. Иванова
Десислава Алексиева

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Десислава Алексиева Въззивно гражданско дело № 20211100509784 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

С решение № 20119061 от 18.05.2021 г. по гр. д. № 65050/2020 г. по описа на Софийски районен съд, 27 ти състав са отхвърлени като неоснователни предявените осъдителни иски с правно основание чл.59 ЗЗД и чл.86 ЗЗД от М.НА В.Р. (МВР), Булстат: *****, гр. София, ул. „*****“, срещу А. В. П., ЕГН: *****, гр. София, ж.к. *****, за осъждане ответницата да заплати сумата от 406,85 лв., представляваща обезщетение за неоснователно обогатяване от получени възнаграждения за явяване за изслушване на заключения от ответницата, в качеството на вещо лице - служител на МВР, за периода 01.01.2016 г. до 30.06.2017 г. пред Софийски градски съд по НОХД 2068/2015г., Районен съд-гр. Плевен по гр.д. № 3793/2015г., Софийски окръжен съд по НОХД № 876/2016г. и Окръжен съд – гр. Варна, ведно със законната лихва от 23.12.2020 г. до изплащане на вземането, както и сумата от 116,40 лв., представляваща лихва за забава за периода от 28.02.2018 г. до 23.12.2020 г.

С решението е осъдено на основание чл.78, ал.3 ГПК М.НА В.Р. (МВР) да заплати на А. В. П. разноски по делото за адвокатско възнаграждение в размер на 300лв.

Срещу решението е подадена въззивна жалба от ищеца М.НА В.Р., който го обжалва изцяло с оплаквания за неправилност. Според жалбоподателя, явяването пред съд при призоваване за разпит/защита на експертиза било свързано с изпълнението на конкретно служебно задължение и по повод неговото изпълнение, т.е. включвало се в понятието "труд" по смисъла на чл. 60, ал. 3 ЗМВР, съгласно която норма когато за извършването на експертиза е определен служител на МВР, ведомствата и органите, назначили експертизата, заплащат на МВР направените разходи за труд и консумативи и режимните разноски. Нормата на чл. 60, ал. 3 ЗМВР съответствала на разпоредбата на чл. 22, ал. 1 от Наредба № 2/2015 г. (в редакцията ѝ към исковия период), съгласно която, когато за извършване на експертиза е определено вещо лице - служител на МВР, органите, назначили експертизата, заплащали на министерството направените разходи за труд, консумативи и режимни разноски. В процесния период ответницата, в качеството си на служител на МВР,

била назначавана за вещо лице по наказателни дела, разглеждани пред посочените в исковата молба съдилища, изготвяла заключения и се явявала за изслушване, за което ѝ били плащани възнаграждения в общ размер 406,85 лева. Тази сума била получена от ответницата неправомерно и с нея същата се обогатила без основание за сметка на ищеца, съответно с тази сума МВР обедняло, тъй като не постъпила по бюджета на ведомството. Моли съда да отмени атакуваното решение и вместо това постанови друго, с което да бъдат уважени предявените искове. Претендира разноски.

Въззиваемата страна А. В. П. с отговор по реда на чл. 263, ал. 1 ГПК оспорва въззивната жалба и моли съда да потвърди обжалваното решение като правилно.

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд проверява правилността на първоинстанционното решение само в рамките на релевираните оплаквания, а служебно следва да ограничи проверката си само за валидност, допустимост на решението в обжалваната част и спазване на императивните норми на материалния закон (т. 1 на Тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. по тълк.д. № 1/2013 г., ОСГТК на ВКС).

Обжалваното решение е валидно и допустимо. Настоящият състав намира, че при постановяването му не са нарушени императивни материалноправни норми, то е правилно и следва да бъде потвърдено, като въззивният съд препраща към мотивите на първоинстанционния съд съгласно процесуалната възможност за това, изрично установена с разпоредбата на чл. 272 ГПК, а предвид разпоредбите на чл. 269, изр. 2 и чл. 272 ГПК намира жалбата за неоснователна и по следните съображения:

С исковата молба, уточнена с изявление на процесуалния представител на ищеца в открито съдебно заседание от 29.04.2021 г., съдът е сезиран с обективно кумулативно съединени осъдителни искове - с правно основание чл. 59 ЗЗД за сумата от общо 406,85 лева, за която се твърди да е неправомерно получена от ответницата в периода 01.01.2016 г. - 30.06.2017 г. като възнаграждения за защита на изготвени експертизи по дела в Софийски градски съд, Районен съд Плевен, Софийски окръжен съд, Окръжен съд Варна и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата 116,40 лева, представляваща обезщетение за забава в плащането на главницата за периода 28.02.2018 г. - 23.12.2020 г. включително. Претендирана е и законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда на 23.12.2020 г. до окончателното изплащане.

Съгласно чл. 59, ал. 1 ЗЗД всеки, който се е обогатил без основание за сметка на другото, дължи да му върне онова, с което се е обогатил, до размера на обедняването. Предпоставките на иска за неоснователно обогатяване, които следва да са налице кумулативно, са: обедняване на ищеца; обогатяване на ответника - под формата на реално увеличение на имуществото му или под формата на спестяване на разходи, които нормално би направил; липса на правно основание за имотното разместване.

По делото не е спорно, а и това се установява от събраните писмени доказателства, че през процесния период ответницата е била в служебно правоотношение с ищеца, както и че е получила сумата от общо 406,85 лв. като вещо лице по дела в посочените в исковата молба съдилища. Същото се установява и от приетите справки за изплатени суми на ответника от СГС, Районен съд Плевен, Окръжен съд Варна, Софийски окръжен съд.

Спорен между страните е въпросът налице ли е било основание за получаване от ответницата на сумата от 406,85 лв., представляваща възнаграждения за явяването ѝ в съдебни заседания за изслушване на изготвени съдебни експертизи, или тази сума се е дължала на ищеца.

Изясняването на спорния по делото въпрос налага тълкуването и анализ на разпоредбите на приложимия нормативен акт /чл. 7, ал. 2 ЗНА/. Съгласно чл. 20, ал. 1 от Наредба № 2/29.06.2015 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица в относимата ѝ редакция преди изменението с ДВ бр. 82/05.10.2018 г., на вещото лице, включително и когато е служител на МВР, се заплащат разходите за пътни, дневни и квартирни, необходими за изготвяне на възложената експертиза, от органа, назначил експертизата, съгласно размерите, предвидени в Наредбата за командировките в страната. Съгласно чл. 20, ал. 2 от същата Наредба такива се заплащат за всяко явяване на вещото

лице пред органа, назначил експертизата, или пред органа, който го е призовал. Разпоредбата на чл. 21, ал. 1 от Наредбата в относимата ѝ редакция, предвижда, че при явяване на вещо лице и отлагане на делото по независещи от него причини, на същото освен разходите се заплаща и възнаграждение в размер не по-малко от 20 лв., а съгласно чл. 21, ал. 2, при явяване на вещото лице пред съда за изслушване по изготвена в досъдебната фаза на наказателния процес експертиза освен посочените в чл. 20, ал. 2 разноси се заплаща възнаграждение не по-малко от 20 лв. Нормата на чл. 22 от Наредбата в относимата към процесния период редакция предвижда, че когато за извършването на експертиза е определено вещо лице, което е служител на МВР, органите, назначили експертизата, заплащат на министерството направените разходи за труд, консумативи и режийните разноси.

Пред настоящата инстанция не е спорно, че получените от ответницата суми са ѝ били изплатени на основание чл. 21, ал. 2 от Наредбата. По силата на тази норма на ответницата, независимо че е била служител на МВР, се е следвало определеното ѝ в качеството на вещо лице по наказателно дело възнаграждение за явяване и изслушване в открито съдебно заседание, което е отделно и различно от разходите за труд за извършване на експертиза по чл. 22 от Наредбата. Поради това въззивният съд намира, че към процесния период, в който на ответницата са определяни възнагражденията за явяване в съда за изслушване на заключенията, е било налице законово основание да ги получи. Едва с допълнението на Наредбата с ДВ бр. 82/05.10.2018 г., с което е създадена нова алинея, а именно чл. 22, ал. 2 е предвидено, че определените възнаграждения по чл. 21, ал. 1 и, ал. 2 в случаите, когато вещото лице е служител на МВР, се заплащат на Министерството, но тази разпоредба няма обратно действие, поради което е неприложима към настоящия спор.

След като е било налице законово основание за получаване на исковата сума от ответницата, същата не се е обогатила, а ответникът не е обеднял със същата сума. Предявеният иск с правно основание чл. 59 ЗЗД е неоснователен и подлежи на отхвърляне, съответно на отхвърляне подлежи и акцесорният иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД. Предвид съвпадението на крайните изводи на двете инстанции, атакуваното решение следва да бъде потвърдено.

При този изход, разноси за настоящата инстанция се следват на въззиваемата в размер на 200 лева, заплатени съгласно приложен договор за правна защита и съдействие от 24.10.2022 г.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20119061 от 18.05.2021 г. по гр. д. № 65050/2020 г. по описа на Софийски районен съд, 27 - ти състав.

ОСЪЖДА М.НА В.Р. (МВР), Булстат: *****, гр. София, ул. „*****“ да заплати на А. В. П., ЕГН: *****, гр. София, ж.к. *****, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата 200.00 лв. (двеста лева), представляваща разноси за въззивното производство.

Решението не подлежи на касационно обжалване съгласно чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____